

[Udenrigsministeren.]

præferencsystem. Dette lykkedes imidlertid af forskellige grunde ikke, men konferencen fastslog dog enstemmigt, at der er behov for, at der snarest etableres et generelt præferencsystem til fordel for udviklingslandene, og den fastsatte en målsætning for et sådant system samt en tidstabel for de videre drøftelser. Den fastslåede målsætning er, at et toldpræferencsystem skal bringe udviklingslandene reelle toldfordele med henblik på at forøge deres eksportindtægter og fremme deres industrialisering.

Danmark har fra første færd været blandt fortalere for indførelsen af et generelt præferencsystem til fordel for udviklingslandene bl. a. ud fra den opfattelse, at der i realiteten ikke er tale om præferencer, men snarere om fjernelse af en diskriminatorisk behandling af udviklingslandenes eksportvarer. Inden for EEC og EFTA yder medlemslandene jo hinanden toldfrihed for de fleste af de varer, der omsættes inden for hver markedsgruppe, og det er derfor ikke noget overvældende stort offer og skulle ikke kunne medføre vanskeligheder for den interne produktion at give udviklingslandenes eksportvarer samme toldmæssige behandling.

Siden New Delhi konferencen har de vestlige industrilande inden for OECD fortsat deres drøftelser om den nærmere udformning af et toldpræferencsystem.

Det er besluttet, at de enkelte lande pr. 1. marts i år skal afgive en skriftlig redegørelse for, hvorledes de tænker sig et generelt toldpræferencsystem udformet. Samtidig skal de oplyse, hvilke vanskeligheder de venter at et sådant system vil kunne give anledning til for deres egen økonomi. Som led i det nordiske samarbejde har Danmark, Norge, Sverige og Finland udarbejdet en fælles redegørelse, som bygger på den hovedtanke, jeg skitserede for et øjeblik siden, nemlig at toldfrihed for udviklingslandenes industrieksport a priori ikke kan ventes at skabe uoverstigelige vanskeligheder for vort erhvervsliv, og at man derfor bør gennemføre et undtagelsesfrit system ufortøvet og kun gribe justerende ind, såfremt udviklingen mod forventning skulle vise, at der opstår alvorlige vanskeligheder for den hjemlige produktion eller beskæftigelse på et eller andet

område. Med et sådant pragmatisk oplæg til de forestående forhandlinger med de øvrige vestlige lande tror vi, at de nordiske lande bedst kan gøre deres indflydelse gældende for at nå frem til et konstruktivt og liberalt system, som de industrialiserede lande kan tilbyde udviklingslandene. Under de forestående forhandlinger må en række spørgsmål af betydning dog først finde deres løsning. Det gælder således spørgsmålet om afgrænsningen af kredsen af begunstigede udviklingslande, formuleringen af oprindelseskriterier samt beskyttelsesklausuler til sikring imod markedsforstyrrelser. Et særligt problem er afskaffelsen af de allerede etablerede præferencsystemer. Det gælder de præferencer til fordel for udviklingslandene, som findes i Storbritannien og i fællesmarkedslandene, men navnlig de såkaldte omvendte præferencer, som giver eksport fra de nævnte industrilande en fortrinsstilling på en række udviklingslandes markeder. For en lille handelsnation som Danmark er dette et spørgsmål af største betydning. Det er svært at se, hvorledes vi skulle kunne yde præferencebehandling til lande, som diskriminerer imod dansk eksport til fordel for de store europæiske industrilande. Også spørgsmålet om varigheden af et præferencsystem og muligheden for at indrette systemet med særlig hensyntagen til de mindst udviklede blandt udviklingslandene har betydning.

Det må således forudses, at der vil være en lang række vanskeligheder, som må bringes ud af verden, før et generelt præferencsystem til fordel for udviklingslandenes mere eller mindre forarbejdede varer vil være en realitet. Ikke mindst spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal gives toldpræferencer for varer, der er særlig følsomme over for konkurrencen fra udviklingslandene, vil formentlig være et problem. Regeringen er fuldt opmærksom på, at der også her i Danmark vil kunne opstå vanskeligheder for forskellige industrigrene som følge af lavprisimport fra udviklingslandene. Det må imidlertid understreges, at det ikke vil have nogen mening at udføre et præferencearrangement, dersom industrilandene indfører handelshindringer for udviklingslandenes eksport, i samme øjeblik denne er konkurrencedygtig. Tværtimod bør man forsøge at skabe et system, som